

LA VEU DE L' EMPORDÀ

Any 10 — Segona època

Figueres 1 Janer de 1909

Nbre. 220

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

A Figueres, trimestre. 1 pta.
Afora. 1'50 »
Extranjer. 2 ptas.
Número solt. 10 céntims
Pago adelantat.

ANUNCIOS Y COMUNICATS, A PREUS CONVENCIONALS.

Redacció y Administració, Enginyers 6 baixos

ÉS PUBLICA ELS DISSAPTES

PUNTS DE SUBSCRIPCIÓ

A Figueres, Imprenta, Palau 16, devant de la Rambla.

Llibreria de Joan Hereu.

A Girona, Llibreria de F. Geli.

D. PILAR BASSOLS Y PALAU

RELIGIOSA DEL INSTITUTO DE MARIA REPARADORA.

Falleció en Madrid el día 24 de Diciembre último

habiendo recibido los Santos Sacramentos y la Bendición

Apostólica

—(E. P. D.)—

Su hermano D. Ramón, hermana política D.ª Ana de Climent y de Contreras, sobrino, tíos, primos y demás parientes, al participar á sus amigos y conocidos tan sensible pérdida, les ruegan tengan presente en sus oraciones el alma de la finada.

NOSTRES PROPÓSITS

LA VEU DE L' EMPORDÀ que tant ha fet per escampar los ideyals del nacionalisme catalá en nostra Ciutat y Comarca, sempre ab lo cap ben alt y los ulls fits en lo que nosaltres havem cregut mes convenient pera assolir l' autonomia integral que aquells exigeixen, avuy se presenta reforsada y rejuvenida á doblar encara sos generosos entusiasmes en la grandiosa obra de la reconstrucció de la nova Catalunya. Nombrosos é importants elements han acoblat sos esforços á los nostres humils y modestos y aixis havem pogut donar á tots nostres amichs y companys aquesta agradosa sorpresa de publicar setmanalment nostre estimat periódich.

Posats, donchs, novament á fer feyna volem esposar en breus paragrafs als nostres llegidors quins punts d' actualitat viventa desitgem afegir á la tasca fonamental de nostre patriotisme.

Lo grandiósc esclat de Solidaritat Catalana, admiració de propis y estranys, al donar concreció al sentiment nacionalista que glatia en tots los programas de los diferents partits que l' integran, y al adoptar un programa comú d' acció pera anar ardidament á la lluyta, ha fet donar un pas gegantí al triomf de les reivindicacions catalanes. Aquest moviment, aixis en-

tés y dirigit pels nostres grans patriotes, ha conseguit atraures l' atenció de tots los espanyols y de tots los partits que hi han reconegut desseguida una forsa y una vitalitat immenses. Y d' una manera particular ha conseguit fixar l' atenció del actual President de Ministres, D. Antoni Maura qui ab una lleyaltat y clarividencia que fan honor á les seves innegables qualitats d' estadista, ha presentat á les Corts espanyoles lo tan discutit projecte d' Administració local, que tendeix á donar satisfacció á les justes aspiracions actuals de Catalunya que va sintetisarles en lo Programa solidari anomenat del Tívoli.

Un cop aprovat dit Projecte vindrá l' hora de la tasca constructiva, quant ens posarán lo seny á prova les variades aplicacions practiques que serán precisas pera treuren las majors ventatjes possibles. Y aixó ens portará, naturalment, á comensar una fonda tasca educativa de les condicions del nostre poble pera fer recte us de les llibertats concedides y sapiguerles concretar en savies institucions y organismes. Lo qual, necessariament, ens imposa lo dever de bon cristiá y de bon ciudadá de fer una forta acció social que vagi encaminada á donar á Catalunya lo total restabliment de nostre tradicional ordre social cristiá. Acció social que fins avuy no ha sigut atesa y reyalitsada ab la conside-

ració y conveniencia que importa, car lo bruig del combat y les cridories dels lluytadors han desviat la llur consideració y esguart d' aquesta fonda y sentida necessitat. Y molta que n' hi ha de feyna á fer en aquesta qüestió, puig que'ls quatre sigles d' hivern qu' ha passat Catalunya sotsmesa á un esperit que no era lo seu propi y genui, han deixat encara espessa boira en los caps y en los cors de los catalans que no ha sigut suficient á esvalhir l' espléndida aubada de nostra renaixensa. No tenim d' esforarnos en provarvos aquesta nostra afirmació. Les classes directores, sens consciencia de la llur responsabilitat, no's mouhen ab l' energia y vivor que les necessitats socials reclamen en sabiduría, cultura, bons exemples y socors materials. Solsament s' ocupen en lo que gráficamente s' anomena matá al temps. Les classes mitjes, se'ns mostren lleugeres, sens esperit de classe que les pugui fer progresar en tots sentits y defensarles de les imposicions y desmasies de los grans empreses comercials y industrials qu' amenassan malmenar la llur independencia económica y lo poble humil rosegat per envejes y rancuries fratricides no sap cercar en la cooperació y mutualitat lo remey á lo seu malestar económic y social, fruit necessari de l' oblit en que l' tenen les classes directores y de la seva falta de cohesió y esperit de cristiana germanor. La consecuencia necessaria d' aquest estat de coses, agravat en lo prop passat sigle pel lliberalisme individualista ofegador de tota autonomia individual, corporativa y regional, es una falta grandíssima de sentit moral, religiós y jurídic que 's nota en totes les esferes socials y que tant greu malestar ha portat arreu de nostra estimada terra. A posar remey als indicats mals á la mida de los nostres forces, mitjansant una intensa acció social cristiana y una ben entesa y armónica acció política nacionalista católica que sigui lo sosteniment y l' ampar de la susdita acció social, va encaminada la nostra obra.

Creyem sincerament qu' es aquesta l' única manera de fer una

obra que sigui beneficosa pera nostre Ciutat y Comarca. Lo procehiment de que volem fer us, será sempre lo democrátich cristiá qu' es honor y orgull de nostra aimada terra empordanesa, criteri que may ha sigut incompatible ab la doctrina de l' Iglesia, encara que la miseria de nostres temps ho hagi fet creurer aixís á moltes persones de nobles y dignes sentiments qui, malhauradament, anaren á engroixir les files d' un republicanisme xorch enmatllevat als vehins francesos y enemich de les creencies relligioses les quals tant gran y lliure feren á la cristiana Catalunya de l' edat mitja; quant nosaltres creyem y defensem que totes les formes de govern son indifents de sí mateixes y que tant pot restaurar á Catalunya una bona república com una bona monarquía. A donar, donchs, aquest esperit de cristiana y catalana democracia á totes les manifestacions de vida social y política de nostre Empordá, encaminará tots los seus esforços LA VEU DE L' EMPORDÀ qu' admeterá gustosa la cooperació moral y material de tots los qui vulguin lo be de la nostre Catalunya dins los procehiments y línia de conducta qu' ara acabem d' esmentar. Res d' exclusivismes egoistes ni mires personals. Sols volem á Catalunya rica, plena, cristiana y ben mestresa de sos cabals y de les seves iniciatives.

Confiem en que totes les persones de bona voluntat vindrán á ajudarnos en nostra feixuga tasca, puig que, creyem, no hi ha avuy ningú qui no senti bategar dintre son cor l' amor á la nostra terra empordanesa, á nostre Catalunya, á nostre, en altres temps, gloriosa España qu' ab l' esguart fit en nostre esforç marvellós cerca en la viril imitació de nostre exemple, la pauta d' una nova organisació nacional, la qual sens disoldre los llassos de convivencia que'ns han portat quatre sigles de comú historia, ans al contrari, enfortintlos y fonamentarlos en la armonía d' interessos y en lo mutu respecte á l' existencia y lliure espadiment de les variades nacionalitats históricas dintre l' Es-

Reg. 8732

tat espanyol, pugui reconstruir una nova Espanya forta per l'amor de tots los seus fills dividits, fa aprop d' un sigle, per un abim de sanch y rancunies, obtinguentse aixis la reconciliació coral y entera entre la Tradició y la Revolució arrepenida com va dir, ab gráfica expressió, en sos Escrits Polítics, nostre immortal Balmes.

A contribuir, donchs estimats companys, á n' aquesta grandiosa tasca, pero comensant per fer endressa á casa nostra. No oblidem may la responsabilitat grandíssima que tenim davant les generacions vinents les quals per sempre malehrien lo nostre recort y la nostra memòria, si no aprofitessim l'oportunitat d'aquest moment històric de solemnes ensenyances. No volem destruir res que tingui quelcom d' aprofitable, sino reformarho en lo signi precís. Volem restaurar y no destruir. No volem tampoch atribuir sempre á la malignitat dels homes.

Lo que moltes vegades es fruit de l'encegament y de l'ignorancia. No volem declamar sistemàticament contra suposats abusos que no poden corretgirse sino ab una forta y lleyal compenetració de los sentiments de governants y governats y ab una savia educació del sentit jurídic que obligui á tothom á cumplir sos devers respectius. Volem ser sempre caritatius, fins ab los nostres adversaris á fi de que la nostra obra sigui, constantment, de pau y d' armonia en lo que pugui ser de veritable profit pera nostra Ciutat y Comarca fidels sempre al lema de nostre gran Pontifex Pius X. "¡Instaurare omnia in Christo!"

Y pera acabar, á tots los nostres amichs y companys de causa donem un coral Deu vos guard y una forta abraçada de germanor.

Per últim á tots los periódichs locals endressem un sincer salut de companyerisme, que fem extensiu á la premsa en general.

Avant y fora que Deu y la Patria ens miran!

LA REDACCIÓ.

SESSIÓ PÚBLICA

La «Secció de propaganda» de la «Lliga d' acció social» d' aquesta ciutat doná el dia 13 del prop passat. Desembre una notable sessió pública en obsequi á la Associació de joves en la qual parlaren el ja popular Ivón i Escop meritíssim organizador de la «Lliga del bon mot» Mossen Ricart Aragó, el Director de la Associació de joves Mossen Marian de Maciá y els joves D. Lluís Massot y D. Ricart Giralt. Habia de parlarhi també el conegut escriptor y advocat gironí don Santiago Masó mes ocupacions professionals el retingueren á Gerona habent hagut d'aplassar pera mes endevant la seva vinguda.

Oberta la sessió per el president de la «Lliga d' acció social» D. Ramon Bassols passá á ocupar la tribuna el jove D. Ricart Giralt qui esplicá ab energia y pro-

fonda convicció l' objecte de la «Associació de joves» dintre la «Lliga d' acció social» qu' es el de desenrotllar el lema «mens sana incorpore sano» per medi del exercici combinat en lo físich y en lo moral, a quin objecte al costat mateix de les seccions de propaganda y pietat hi ha posat la sportiva que comensa á funcionar organisant partides de fut-bol y demes honestes y sanitoses diversions. Anunciá la ausència del Sr. Masó planyentse de la circumstancia qu' ha fet no poguessem escoltar la seva autorizada veu en el present acte. Saluda ab encomiástica y entusiasta paraula á Mossen Aragó com á apóstol de la purificació del llenguatge catalá, execrant ab energia la baixa costum del mal parlar per desgracia ensonyorida de totes les classes socials á Catalunya y acaba diguent que no vol causar més al auditori privant de sentir quant antes al hoste distingit qui per amor al poble y per la grandesa de la terra catalana va de poble en poble propagant la «Lliga del bon mot» creuada nobilíssima que mereix tots els entusiasmes de la joventut que 's proposa secundarla ab totes les seves forces.

Un llarch aplaudiment coroná les paraules del Sr. Giralt y passá á ocupar la tribuna el Sr. Massot.

Ab accent vibrant d' entusiasme saludá als seus companys d' associació després de curta ausencia y de retorn de la primera etapa dels seus estudis universitaris á Barcelona que ha compartit lloablement ab actes de propaganda religiosa y social dels quins en ve enfortit y edificat proponentse y proponent als companys la resolució de imitarlos aquí en tot lo posible, prometentse que la constancia en la obra comensada pera arribar á n'aquet fi, ha de vencer totes les contrarietats y decepcions que naturalment no poden mancar. Descriu, ab entusiasme de neófit fervorosament impresionat, les maravelles de l' acció social catòlica, fecondades per la gracia divina y sostingudes per el miracle de l' esfors colectiu en la grandiosa urbs barcelonina, á la qual ha pogut contemplar per primera vegada, y ab tal colorit de realitat les esgrana y de fan encertades consideracions les matisa, que l' auditori l' interromp ab sorollosos y prrllongats aplaudiments. Refet el silenci prossegueix el jove orador y puntualisant lo avants exposat senyala els medis pera assolir el fi que l' Associació es proposa. Fa menció del origen de la mateixa la qual nasqué á consecuencia del sermó de la Hora dels joves en las Quaranta Horas de la Setmana Santa de 1906, pronunciat á la nosora Iglesia parroquial per el Rvnt. Fortunet, del qui'n fa un entusiasta elogi, manifestant que prompte se 'n repartirá un exemplar á cada un dels socis perque pogan guardarlo com á recort del primer impuls que va determinar la formació de la obra tant gloriosament ja comensada. Reclama la cooperació de tots, sense distinció de etats, classes y estaments pera la realisació dels projectes de la «Associació de joves» y se fa ressó de la propaganda en favor de la «Lliga del bonmot» de la qual se promet ferne decidits campions á tots els joves associats companysseus als qui endressa en aquest fi una carinyosa alucució que enllassa ab art y eloqüencia á una felicitació al apóstol Mossen Ricart com a iniciador de tant bona obra, que s' apropia desde 'l moment ab fermesa de convicció y ab tot l' entusiasme de la seva juvenesa.

En mitj de llarchs y ben merescuts aplaudiments es molt felicitat el senyor Massot.

D. Xavier Fages, President de la Secció de Propaganda llegeix un oportu-

nissim treball del Sr. Arxiprest de Huelva referent á tots els punts de vista de l' acció social que recomana per lo senzill y profitosament ajustat á les circumstancies.

El director de la «Associació de Joves» Rnt. D. Marian de Maciá llegeix als seus dirigits un discurs rublert de cristianes consideracions que com suau y ben-factora rosada els unima á la prosecució dels fins que persegueixen y tant braument acaben de exposar els qui l' han precedit en l' us de la paraula. Diu en síntesis que respecte á la campanya enpro del ben parlar deu portarse aquesta ab esperit de sinceritat, ab constancia y ab entusiasme, qualitats que adornan á la joventut á qui 's dirigeix. Fa un estudi acabat de lo que deu entendres per sinceritat en aquet cas concret ab ben atinades consideracions pera portarla á la práctica mes profitosa; parla de la constancia indispensable á la correcció y esmena de tota mala costum fundament arrelada, logrant ab enlairats conceptes portar la convicció al auditori de la seva innegable necessitat y fa remarcar ab els més brillants pensaments l' entusiasme característich de la juvenesa per totes les empreses nobles, mes que mes, quant aquestes s' encaminan á sanear l' ambient físich y moral en que ha de desenrotllarse la propia existencia que devindria feble y malaltissa ab la intoxicació del sentit moral que reporta el mal parlar. Acaba el ben pensat parlament glosant els tres conceptes sinceritat, constancia y entusiasme trayentne una carinyosa y entusiasta consecuencia encaminada á enfortir les resolucions espresades per els seus dirigits de la Associació de joves en los qui veu l' esperansa de Figueres.

Els aplaudiments més entusiastes resonaven com á corona d' aquet discurs per el saló d' espectacles de la Lliga quant s' alsá de la presidencia Mossén Ricart Aragó acallantse per un moment y reprementse tot seguit com á respectuós salud al jove sacerdot qu' anava á parlar. Comensá declinant ab la major modestia els conceptes laudatoris ab que immerescudament se l' hi ha atribuít l' originalitat de la «Lliga del bon mot» presentantse tant sols com á un dels tants sembradors de la bona llevor que encara que no surti molt á flor de terra, creu que fundament arrela en les entranyes de la mateixa pera traurer mes tart l' esplet ufanós que, ajudant Deu, ens ha de sorprendrer á tots per be de Catalunya y de la Societat en general. Després de manifestar l' origen y organizació d' aquesta campanya per el sanejament del llenguatge, fa avinents alguns datos que te en cartera referents á la imperiosa necessitat que d' ella n' hi há en robustida pel testimoni documental d' importantíssimes entitats nacionals y extranjeres quina publicació no creu oportuna encare, pro que en el si de la confiança en fa participant al auditori que realment se convens de la seva transcendental importancia y després de extendres en erudites consideracions sobre els conceptes y judicis que 's meliors filólechs han emés y format de nostra hermosa parla, per dissort tant mal tractada, mes per una rutina mal entesa y una ignorancia deplorables que per malicia del concepte blasfem y per degradació de l' esperit en el mal parlar, fa avinent que no venia preparat per tractar de aquest assumpte al quin l' hi han obligat les alusions dels qui avansell han parlat, referents á la obra que porta entre mans; y que per lo tant va á entrar á n' al tema sociològich que s' havia proposat desenrotllar.

Es aquest el de l' armonia cristiana que deu regnar entre el capital y el treball, les classes obreres y les acomodades.

Ab un llenguatge encantador que mostra la ductilitat del llenguatge catalana per els més seriosos actes á acadèmichs y ab gran copia de coneixements, fá l' historia del treball considerat, baix l' aspecte teològich com á cástich imposat per Deu al pecat del primer home. Cástich imposat á tots los homens successors d' Adam prevaricador y que, al mateix temps que pena crudel per les molesties que l' acompanyen, es suanment atemperat pel goig, y satisfacció qu' ha posat Deu en son compliment, compadescut de la miseria nostra com á bon Pare que 'ns es. Demostrant extensos coneixements del sentir dels mellors socilechs de tots els camps sobré el tema objecte del seu parlament, canta una lloansa al treball que dignifica l' humanitat caiguda, es font de vida y de riquesa, origen sagrat de la propietat y senyera enlluernadora del progrés; y entrant de plé á estudiar les causes per les quals malgrat tant belles condicions del treball, la nostra societat actual sutreix y se lamenta com si estigués desllodrigada en tots els ossos del seu esquelet, asenyala com á generadora de totes elles l' oblit y desviament dels preceptes evangélichs per totes, absolutament totes les classes que entren actualment en la organizació de la societat.

Impossible ens es seguir fil per randa, en els reduits límits de una pobre ressenya, les hermoses filigranes ab les quals proposá la caritat, no l' almoína, sino la caritat qu' es amor entre el qui gosa y el qui sofreix, el qui sofreix y el qui gosa portantlos á tots á la justa y equitativa co participació de les ventatjes de la civilitat y cultura del món modern, com á remey á tants greus mals, sols direm per acabar que s' en porta el cor y l' entusiasme dels oyents ab la ferma convicció ab la qual que ja que no fos possible portar a la societat á la igualtat follament somniada per tants utopistes embaucadors del poble, es obligació sagrada de tots els cristians, el treballar perque sia un fet l' igualtat del pobre y el rich davant de la lley dels homes com ho es davant de la lley de Deu.

Els aplaudiments que havian interromput diferents vegades al jove conferenciant se repetiren per llarga estona al termenar el seu bellíssim parlament que després de tres quarts d' hora que s' escoltava ens sembla á tots ab recansa que 'n aquell moment comensaba quant les paraules del Sr. President de la Lliga D. Ramon Bassols donant per acabat l' acte ens convenceren que havíem de renunciar al pler de seguir escoltant la bella dicció y sanejada doctrina de mossén Ricart Aragó.

Que sovintegin aquestes sessions es lo que cal pera'l bon nom de la «Lliga d' Acció Social» y pera utilitat de tots els qu' han de reportarne moral y material benefici.—R.

NOVELL PLANTER

Verament aixis podém anomenar á l' Associació de joves que baix els auspics de la «Lliga d' Acció Social», no fá molt es va constituir en aqueixa ciutat. ¡Quín ideal més grandios es aquell pel qual treballa dita Associació! Es el millorament moral y material de la joventut ab totes les consequencies que d' aixó 'n derivin. No es una societat com n' existeixen moltes, ja de carácter recreatiu,

ja polítich, no, es una societat quina missió es molt alta, abarca tot lo bó, tot lo que sigui necessari y pugui produir benestar a la joventut figuerenca.

Y per aixó al ensemps qu' es reuneixen els joves fugint de llochs reclosos y antigienchs y jugan a fut-bol y sports de tota mena, 's donan reunions y conferencies per la salut del ánima, per desfer les prevencions que contra la Religió per ignorancia 's tenen é instruir-se. Fà poch qu' es fundada y molt ha fet relativament, donada la natural apatia y prevenció ab les quals en eixa ciutat y principalment entre la joventut es mira, tot lo que tingui caràcter instructiu y religiós y si ab el temps continua aixís tinch la seguretat més complerta de qu' el poble de Figueres podrà gaudir de les ventatjes y fruits d' eixa Associació a la qual potser determinats elements no donan la importancia que deurían.

S' ha repetit moltes vegades que la joventut es l' esperansa, y sent aixó cert, res se podria esperar d' una joventut desorganizada y desorientada, sens idees fixes, sens tendencia cap a lo bó, ni el grau de cultura suficient pera regir els destins de nostra Patria ansiosa de vida y de progrés; si de la joventut depén la consecució de tots els ideals, eduquémla, instruímla, fémla entrar en el grandiósió moviment de regeneració social cristiana, iniciat no fá molt a Bélgica, Alemania y demés nacions civilizadas, y ja constituít en nostra Patria, podém tenir la seguretat més complerta que la victoria será nostra en la grandiosa lluyta que 's prepara.

Eixa Associació está formada per tota mena d' elements, essent en ella tots igualment considerats; en ella hi entren y la constitueixen lo mateix el jove més aristócrata que el fill del obrer, units pels llassos del amor y de la caritat cristiana.

Apartar la joventut del vici per conduhirla cap a la virtut, formar homes cristians, instruits y dignes, en una paraula, fer veritable acció social, aixó es lo que preté l' Associació de joves.

Ho lograrán? No 'n dupto ni un moment ab la rápida volada qu' ha emprés, no una volada inconscient y únicament filla del sentiment, sino una volada perfectament conscient y suficientment reflexionada.

Per aixó no he duptat ni un moment, en anomenarla *novell planter*, perque veraderament ho es de futurs ciutadans de quins depén la victoria de la Santa Causa.

LL. MASSOT BALAGUÉ.

NOTES AGRÍCOLES

—Considerant de gran importancia per aquesta comarca la Royal Ordre dictada pel Ministre d' Hisenda, sobres la barreja d' olis, creyém oportú transcriure-la íntegra:

«Vistas las reclamaciones formuladas, en representación de la riqueza olivarrera, pidiendo se adoptén las disposiciones que impidan las mezclas de los aceites de oliva con los obtenidos de semillas, por los grandes perjuicios que tales fraudes les ocasionan, tanto en el mercado interior, en el que disminuye el consumo de los aceites puros, como en los mercados exteriores, en los que se merma el crédito de las marcas españolas, por el ministerio de Hacienda se ha dictado una Real orden disponiendo:

1.º Que los aceites de semillas, excepto los de cacahuete y sésamo, que los fabricantes expidan desde sus fábricas, se desnaturalicen, antes de ponerlos en circulación, con un uno y medio

por ciento de alquitrán de madera ó de petróleo ó de aguarras

2.º Que las Aduanas que habiliten la documentación de cabotaje, reconozcan con todo cuidado los aceites de semillas que se traten de expedir, deteniendo los que no estén desnaturalizados y los de oliva que no fueren puros.

3.º Que se siga igual procedimiento en las expediciones que lleguen ó se facturen en las estaciones de ferrocarriles intervenidas por las Aduanas.

4.º Que se reconozcan los aceites que se exporten, sacándose muestras de los mismos cuando existan fundadas sospechas de que pueden estar adulterados ó la Administración lo estime conveniente, á fin de exigir responsabilidades á quien proceda en el caso de que, debidamente analizados, resultaren impuros; y

5.º En los casos de infracción de las reglas anteriores se dará cuenta á los alcaldes y jueces municipales, y se procederá en la forma que determina el artículo 3.º de la ley de 5 de Julio de 1892, antes citada.»

—Garrotxa amunt, sembla que la mosca no ha causat a les alives tants perjudicis com a la Plana, puig segons noticies, per quilhada s' extrauen de nou a deu quartes d' oli.

—El preu de les olives es molt vari segons l' estat d' elles; el Sr. Vayreda de Lladó, n' ha pagat com a máxim a 43 pessetes quartera.

—En lo mercat l' oli nou se cotisa a un preu de 13 pessetes.

—En la visita que dies passats férem a la Granja Agrícola de Sant Joseph (Fortianell) dirigida pels Germans de la Doctrina Cristiana, aquestos, ab l' amabilitat que 'ls caracteriza ens donaren compte y ens ensenyaren les millores introduides en la finca, pro lo que més cridá nostra atenció y que per cert mereix un sincer aplaudiment, es l' haver destinat una parcela de terra a camp d' experimentació, al objecte de que 'ls alumnes puguin estudiar d' una manera práctica, la cantitat y calitat d' adobs que cada planta necessita, per arribar al seu complet desenrotlló y donarels més quantiosos fruits.

—Entre las gallines s' ha desenvololat una malura, qu' ocasiona la ruina de molts corral.

—Es inexplicable l' augment de preu qu' han alcanat els badells, puig es venen un trenta per cent més cars que l' any passat.

CRÓNICA LOCAL

Ha quedat oberta al públich l' allargament del carrer de Sant Ferriol quina millora de tant temps senyalada y desitjada ha tingut per últim complerta reyalisació. Aquesta reforma molt contribuix a embellir l' aspecte agradós que ja presenta aquella part de població y posa en línia els dos col-legis de les Germanes de la Presentació y el dels germans de la Doctrina Cristiana, prometent lo grandiósió edifici qu' aquets últims están construint, l' instalació d' un dels col-legis més notables d' Europa.

Com a continuació de les obres de millorament del nostre Temple Parroquial s' están construint de nou els dos altars del creuer anomenats de Sant Joseph y Santa Agna. Els projectes sont del distingit arquitecte Sr. Azemar a quin bon gust artístich deu aqueixa població moltes millores Els gastos d' aquesta obra son sufragats per una persona piadosa.

Ab los regals que l' Rnt. Mn. Rosendo Fortunet y D. Xavier Fages de Climent, han fet a l' «Associació de Joves» de la «Lliga d' Acció Social», del sermó predicat pel primer en la Hora dels Joves del any 1907 y del discurs que pronnciá el Sr. Fages el dia de l' inauguració de la Secció de Propaganda de l' esmentada Lliga, han demostrat la consideració y efecte que tenen a la joventut qui s' honra ab lo dictat de católica ciutat.

També a n'al Sr. Fages es deu lo valió obsequi de bon nombre d' obres de sanitosa lectura qu' han vingut a enriqueir la Biblioteca d' aquella societat.

Nostre apreciat amich y company de redacció D. Ramón Bassols y Palau ha tingut la desgracia de perdre la seva germana Na Maria del Pilar Religiosa del Institut de Maria Reparadora, que morí santament a Madrid, lo 24 del prop-passat Desembre. Les virtuts de la finada que resplandiren tant en la seva vida del sigle, com en la del claustre, fan fonsament esperar que Deu Nostre Senyor haurá acullit en son sí la seva ánima.

Rebi la familia de nostre distingit amich la proba més sincera de nostre condol.

Ab motiu de les Pasques de Nadal, nostre Ilustrissim Prelat rebé moltes visites de personalitats y representacions d' entitats que passaren a felicitarlo. També nostre respectable Sr. Rector va rebre moltes felicitacions ab el mateix motiu.

Aqueixa Redacció uneix la seva més coral a quantes hagin rebut aqueixos dies abdúes personalitats.

Segueixen ab gran animació a la Plassa de Toros d' aqueixa, y organisades per l' «Associació de Joves»; les partides de fut-bol, law-tennis, bitlles, botxes, equitació, gimnasia sueca y demés sports moderns.

Crida l' atenció per la seva grandiositat l' edifici qu' está construint lo «Casino Menestral Figuerense».

Ha sigut nomenat pel càrrech de Gobernador d' aquesta provincia el Sr. Ugarte que fias avuy havia desempenyat el de León.

Lo dia 27 del prop-passat Desembre després de llarga y penosa malaltia, morí confortat ab tots los ausilis espirituals, don Rafel Sanchez, Quefe del Hospital Militar d' aquesta plassa.

Descansi en pau l' amich benivolgut, model de cristians y de cavallers.

Enviem a l' afligida familia lo nostre més sentit pésam.

S' ha instalat a l' entrada del domicili de «La Lliga d' Acció Social» y a la porta de l' Escola Nocturna del Assil Vilallonga, dos bussons destinats a recullir la bona premsa. Son objecte és recullir periódichs, revistes il-lustradas, llibres, folletos, etc. per repartir entre les persones que no poden comprarlos. Recomaném a nostres amichs una obra tant lloable.

En lo solemne ofici qu' el dimecres prop- vinent festa dels Reys se celebrará a l' Iglesia Parroquial, se cantará el «villancico» que's va estrenar l' any passat, original del Rnt. Lleys dedicat al Rnt. Senyor Rector y que tant vaa gradar el dia de son estreno.

Preguem als Senyors que rebín aqueix nombre y no vulguin esser suscriptors ho manifestin al repartidor, ó l' retorni expressant el nom a l' Administració.

Per falta d' espay ens hem vist obligats a retirar d' aqueix nombre les Notes Socials, Crónica general y extranjera, Nota

del Orfeó de la Lliga d' Acció Social, preus del mercat y molt original de col-laboració degut a l' amabilitat d' alguns dels nostres amichs qu' ens és grát fer constar.

Sentim molt no haver pogut complaure a n' alguns dels senyors anuncians per no capiguer en aquest nombre tots los anuncis rebuts.

PA DE SANT ANTONI

Almoynes recullid's fins avuy

	Pessetes Cts.
Suma anterior	268'44
Doña P. D. agradecida a San Antonio, por un favor alcanzado, entrega para el Pan de los pobres.	5'00
N. N. en acció de gracias per un favor rebut	50
N. N. per favors obtinguts, dona pel Pa dels pobres.	41'50
Recullit de la caixaeta sens petició	54'52
TOTAL	339'66
Entregat a D. Joseph Junyer, per 938 pans que se donen als pobres	240'00

Remanent y existencia en caixa. 99'66
Figueres, 29 de Desembre de 1908.—
JOAN CASADEMONT, pbr.

SECCIÓ RELIGIOSA

SANTORAL

- 2 Dissapte. S. Macari abat y sant Isidoro bisbe y mártir.
- 3 Diumenge. Sants Daniel y Antero mártirs y santa Genoveva verge.
- 4 Dilluns. Sants Tito y Rigobert bisbes y santa Dafrosa mártir.
- 5 Dimars. Sant Telosforo papa y mártir y santa Emiliانا verge.
- 6 Dimecres. La adoració dels Sants Reys.—(I. P.)
- 7 Dijous. Sant Ramón de Penyafort C. y S. Juliá M.—*Entren las velacions.*
- 8 Divendres. Sant Lluçia y companys mártirs y sant Severino bisbe.
- 9 Dissapte. Sant Marcelino bisbe, sant Juliá mártir y santa Basilsa verge.
- 10 Diumenge. Sant Gonzalo de Amarante confessor y sant Agatón papa.

CULTES

IGLESIA PARROQUIAL.—Divendres primer de mes, Missa de Comunió General a les 7 y mitja ab plática preparatoria pel reverent Sr. Rector.

A les 6 y mitja de la tarde exposició de S. D. M., reso del Santíssim Rosari, exercicis propis del dia y reserva.

Diumenge primer de mes, a les 8 de la tarde, Professó, reso del Rosari y benedicció ab indulgencia.

Dimocres Ofici solemne a les 10 ab música y adoració del Nen Jesús.

A les 6 y mitja de la tarde tots los dies, reso del Sant Rosari, oració mental y estació menor.

SANT BALDIRI QUARANTA HORAS.—Exposició els diumenges a les 2 de la tarde. Els domés dies a les 3 Reserva tots els dies a les 6 y mitja.

NOTA.—En aquesta Secció insertarem ab gust totes les noticies que dels cultes que se celebrin en totes los iglesias de la ciutat se serveixin enviar a la impremta per tot el diyendres de cada setmana.

Moviment de Població

Comprensiu desde l' dia 24 del present a la data.

NAIXEMENTS

Dorotea Ferrer y Margarit.
Pere Caixás y Mont.
Amada Francisca Coloma Incógnita.
Concepció Guerra y Madrid.
Simón Francisco Hernest Incógnit.
Rosa Casanovas y Hugas.
Esperansa Bonasset y Drueda.
Joan Vasco y Blanich.

MATRIMONIS

Joseph Batlle y Terradas ab María Trulls y Gener, solters.
Joseph Massaret y Pujol ab Rosari Barbany y Buil, solters.

DEFUNCIONS

María Traiter y Bou, casada 52 anys.
Enrich Secret y Daniel, 3 anys.
Francisca Genís y Roca, viuda 74 anys.
Joan Bages y Ventura, 7 anys.
Concepció Comas y An'reu, soltera 80 anys.
Rafel Sánchez y Garcia, casat 37 anys.
Armando Pellicer y Escarrá, 3 anys.
Joan Pallach y Vall, solter 56 anys.
Pau Ramada y Comavella, casat 52 anys.

¡NO MAS LEGÍAS LÍQUIDAS!

Emplee Vd. en todos los casos el

¡SAPOLOXIN-SAPOLOXIN!

Ahorrándose con su empleo, Tiempo, Trabajo y Dinero, mediante conservación de la ropa

El enemigo más terrible para la conservación de la ropa es la *Legia Líquida*, que consistiendo en un hipoclorito sódico muy concentrado, obra blanqueando los tejidos por desprendimiento del ácido hipocloroso que ataca muy perjudicialmente las fibras constitutivas de los tejidos.

Para obtener un buen blanqueo con la *Legia Líquida*, se necesita una solución concentrada que por el tiempo de accionar sobre la ropa, imprescindiblemente necesario, es más que suficiente para destruirla. Aun obrando con el mayor cuidado, resulta imposible el evitar que ejerza la *Legia Líquida* sus perniciosos efectos sobre la ropa, resultando imposible la eliminación del citado ácido por más que se prolongue el lavado con agua, quedando pequeñas trazas de dicho ácido interpuestas entre las fibras de los tejidos que más tarde, con el planchado unas veces y otras estando guardadas dispuestas para utilizarse, va obrando corrosivamente destruyendo en corto tiempo todas las prendas; su efecto es parecido al del alcohol en el organismo humano que acaba por aniquilarlo; su acción es un verdadero veneno y su empleo continuado produce la destrucción total de la ropa.

La *Legia Líquida* es un producto impropio para la colada de la ropa de color atacando y descolorando los diversos hilados de color que tanto se acostumbra á usar (pañuelos, camisas, calzoncillos, etc., etc.).

Es impropio para las prendas negras.

Es perjudicial su empleo por el desprendimiento de gas que produce úlceras en las mucosas de los órganos y vías respiratorias, obrando tóxicamente sobre las personas que usan prendas lavadas por este sistema.

El comprador obtiene á un elevado precio una cantidad de agua inactiva.

La *Legia Líquida* es un producto poco estable, perdiendo continuamente el título de su riqueza clorométrica.

La *Legia Líquida* es una preparación de negativa acción sobre las secreciones del gasto humano, (sudar, etc., etc.).

No reúne ninguna buena cualidad para emplearla en la colada de la ropa.

El **¡SAPOLOXIN-SAPOLOXIN!** es la última palabra dentro la técnica del lavado, blanqueo, desinfección, higienización y conservación de toda clase de ropas; las substancias que lo integran son todas dermatológicas-deterativas y están calculadas al minimum para su precio de venta. Usad, siempre el **SAPOLOXIN**.

Modo de Empleo del ¡SAPOLOXIN-SAPOLOXIN!

Disuélvase el paquete del **SAPOLOXIN** en 25 ó 30 litros de agua fría, colóquese la ropa en inmersión; por la noche se puede preparar y á la mañana siguiente, se retira aquella del depósito ó cubo en donde se opere y se lava con agua, encontrándose que las impurezas de la ropa, manchas, etc., etc., habrán desaparecido completamente y por sí mismas. Si queda algún punto obscuro, se disuelve una cantidad de **¡SAPOLOXIN!** en tres partes de agua caliente, se moja con esta solución, la parte que no hubiese quedado completamente blanca, y al cabo de un rato (10 minutos), queda perfectamente blanqueada.

¡SAPOLOXIN-SAPOLOXIN! empléase para limpiar suelos, puertas, ventanas, etc., etc.

¡SAPOLOXIN-SAPOLOXIN! dá excelentes resultados para el lavado las ropas de color sin destruirlo en lo más mínimo.

¡SAPOLOXIN-SAPOLOXIN! puede emplearse para el lavado de tejidos de lana.

¡SAPOLOXIN-SAPOLOXIN! es la mejor substancia lavante, blanqueante y desinfectante á la vez. No contiene cloro ni ningún compuesto perjudicial á las fibras de los tejidos.

Bajo el punto de vista higiénico, el **SAPOLOXIN** desprende un agradable aroma, y su solución acuosa, es más que suficiente para destruir totalmente el báculo del cólera, tífus, carbunco y otras bacterias.

Las ropas tratadas con el **SAPOLOXIN**, no desprenden nunca olores perjudiciales perniciosos como sucede con el uso de las *Legias Líquidas*, es inofensivo y por el contrario, conveniente como régimen higiénico para las más delicadas personas.

Empleando el **SAPOLOXIN** para fregar y limpiar los pavimentos (de mosaicos), reaviva el color de éstos, matando todos los gérmenes nocivos depositados en el suelo y regenerando el aire de las habitaciones, deja apreciar su acción benéfica y salutar.

Un continuo empleo del **¡SAPOLOXIN!** por parte de las lavanderas, no produce nunca úlceras ni oscuraciones en la piel y mucosas, por el contrario, el **¡SAPOLOXIN-SAPOLOXIN!** puede recomendarse como cicatrizador y altamente cosmético.

El **¡SAPOLOXIN-SAPOLOXIN!** es un preparado neutro, devuelve su finura y suavidad primitivas á las ropas tratadas con él.

Guárdese en lugar seco.—Presérvese de la humedad.—Procúrese una buena disolución del **¡SAPOLOXIN!** con el agua y una perfecta inmersión.—Resultados maravillosos.—Ningún peligro.—Ningún trabajo.

El **¡Sapoloxin-Sapoloxin!** está patentado, único fabricante:

J. BOSCH.—Figueras—Fábrica de Jabones

Si se quiere obtener un lavado y colada perfecta, empleen siempre el insustituible producto **¡SAPOLOXIN-SAPOLOXIN!**

LLAUTONERÍA

y Fundició de coure

DE

B. CODERCH.

Instalacions per aygua y gas.

Bombes de totes classes.

Llanties, candeleros y demes objectes pel culte.

Carrer de Perelada, 26.

Compra y venda de cases

CEFERÍ CARRÉ

CONSTRUCTOR D' OBRES

Avinguda de l' Estació.

SASTRERÍA LA MODERNA

Elegancia, Prontitud y Economía.

ALTAS NOVETATS

Carrer de Perelada, n.º 17

Magatzems LA CONFIANSA

Exposició permanent d' articles de novetat pera Senyora en Llaneria, Sedería, Lencería y Cotons.

FILLS DE JOSEPH MASSOT

Flassa de la Constitució 25-26.

Dipòsit exclusiu de las CAPSAS D' UTILITAT, PRÁCTICA

¡Sorpresas de gran novetat!

las que contenen el següents regalos:

2 bitllets de Banch de 25 pessetes

2 décims de la Rifa de 3 "

120 monedas de plata „ 0'50

2 magnífichs rellotjes de butxaca

874 objectes diversos

1000 regals en cada miler

Preu de la capsa 2 rals.

CAMISERÍA

Y CONFECCIÓN DE TOTA CLASSE DE ROBA BLANCA

DE

ENRICH COLL

Carrer de Joan Matas, núm. 9, (abans Besalú)

Figueres

VAYREDA Y COMPAÑÍA

S. en C.—(LLADÓ)

Elaboración esmeradísima de los aceites de oliva.

Especialidad en aceites finos y frutados.

Exportación en botellas, latas y bocoyes.

Único representante en Figueras en el detalle de latas: **Don José Poch, Colmade y Confitería LA PALMA.**

Rellotgeria y Platería

DE

CASALS y CARBONELL

Grant asortit an alajes, cuberts, et. et.

Cronómetro el mes perfeccionat y de totes clases.

Preus baratíssims.

Carrer de Gerona, 8—FIGUERES.

MÁQUINES AGRÍCOLES

DE TOTA MENAS

Fills de Joan Llonch y Pous

Placeta 13.—FIGUERES

MOTORS DE BENZINA

PER L' AGRICULTURA

PRÁCTICS, SÓLITS, ECONÓMICS

per moure BOMBES, MOLINS, NORIES, SERRES etc., etc., etc.

Demanin preus.

Imprempta, Llibreria de 1.ª y 2.ª Ensenyansa,

PAPERERÍA Y OBJECTES D' ESCRIPTORI

DE

Joseph Masdevall y Ferrés

sucesor de **Ll. Mlégeville**

Palau, 16 (Rambla) **Figueres**

Centre de suscripcions pera totes les revistes y periódichs católics. Punt de venda y suscripció d' aquest periódich.

Se fan tota classe d' impresos ab la major rapides y á preus sumament módichs.

Abundant surtit de targetes postals (se reben novetats tots los dies.)

Representant de la Companyia Trasatlántica de Barcelona, se despatxan passatges pera los vapors de dita Companyia, pera lo tragecte de Barcelona á Buenos Aires (surtidas de Barcelona, lo día 3 de cada mes).